

Zarządzenie Nr 2/2025
Prorektor ds. dydaktyki Uniwersytetu SWPS
z dnia 8 lipca 2025 roku
w sprawie zakresu egzaminów wstępnych obowiązujących
w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się
od roku akademickiego 2025/2026 na Uniwersytecie SWPS

Na podstawie § 12 ust. 3 Zasad rekrutacji cudzoziemców na studia w Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2025/2026, stanowiących załącznik nr 4 do Warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2025/2026 stanowiących załącznik do Uchwały Nr 74/2024 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 21 czerwca 2024 roku w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2025/2026, z późn. zm. w związku z § 23 ust. 2a Statutu Uniwersytetu SWPS, zarządzam, co następuje:

§ 1

Określam zakres egzaminów wstępnych obowiązujących w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026 na Uniwersytecie SWPS w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prorektor ds. dydaktyki
Uniwersytetu SWPS

dr hab. Kamila Jankowiak- Siuda,
prof. Uniwersytetu SWPS

Zakres egzaminów wstępnych obowiązujących w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026 na Uniwersytecie SWPS

Egzaminy wstępne z uzdolnień artystycznych

§ 1

1. Egzaminy wstępne z uzdolnień artystycznych są realizowane w ramach wymagań rekrutacyjnych obowiązujących wszystkich kandydatów aplikujących o przyjęcie na kierunki: wzornictwo, grafika reklamowa i multimedia, sztuka cyfrowa oraz grafika, przyporządkowane do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.
2. Kandydat powinien posiadać podstawową wiedzę ogólną w zakresie historii i teorii sztuki, w tym znać najważniejsze zjawiska, style i kierunki w sztuce oraz kulturze wizualnej, a także podstawy kompozycji, kolorystyki, typografii i formy wizualnej. Kandydat powinien rozumieć podstawowe pojęcia z zakresu sztuk wizualnych, projektowania graficznego i mediów cyfrowych oraz znać zasady tworzenia portfolio jako formy prezentacji kompetencji twórczych. Powinien również potrafić stosować podstawowe techniki artystyczne i projektowe w zakresie rysunku, grafiki, malarstwa, fotografii lub multimediów, wykazywać umiejętność analizowania i interpretowania prostych komunikatów wizualnych, a także przekształcania własnych obserwacji w formy plastyczne. Oczekuje się, że kandydat potrafi przygotować portfolio z wykorzystaniem podstawowych narzędzi cyfrowych (np. edytor PDF, linki do materiałów wideo lub animacji), umie prezentować i uzasadniać własne wybory twórcze, posługując się poprawnym językiem i terminologią, a także wykazuje inicjatywę i samodzielność w działaniach artystycznych.

Egzamin wstępny z matematyki i egzamin wstępny z historii świata

§ 2

1. Egzamin wstępny z matematyki jest wymagany w rekrutacji dla kierunku informatyka na Wydziale Projektowania w Warszawie, studia prowadzone w języku angielskim oraz polskim. Egzamin wstępny z historii świata jest wymagany w rekrutacji dla kierunku życie publiczne na Wydziale Nauk Społecznych w Warszawie i na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna na Wydziale Nauk Społecznych w Warszawie i Wydziale Prawa i Komunikacji we Wrocławiu. Dla pozostałych kierunków we wszystkich filiach i Uniwersytecie SWPS w Warszawie kandydat może dokonać wyboru w formularzu rekrutacyjnym między egzaminem wstępnym z matematyki a egzaminem wstępnym z historii świata.
2. W rekrutacji na rok akademicki 2025/2026 egzaminy wstępne odbędą się:
  - 1) matematyka: 22 lipca 2025 roku, 12 sierpnia 2025 roku, 3 września 2025 roku;
  - 2) historia świata: 23 lipca 2025 roku, 13 sierpnia 2025 roku, 4 września 2025 roku.
3. Czas trwania egzaminu wstępnego wynosi:
  - 1) matematyka – 60 min,

- 2) historia świata – 45 min.
4. Szczegółowy zakres egzaminu wstępnego z matematyki obowiązujący w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026 stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Załącznika.
  5. Szczegółowy zakres egzaminu wstępnego z historii świata obowiązujący w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026 stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego Załącznika.

Szczegółowy zakres egzaminu wstępnego z matematyki w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026

Szczegółowy zakres tematyczny egzaminu wstępnego z matematyki, obowiązującego w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026, matematyki obejmuje następujące obszary wiedzy oraz umiejętności:

1. Liczby rzeczywiste

Kandydat:

- 1) wykonuje działania (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie, potęgowanie, pierwiastkowanie, logarytmowanie) w zbiorze liczb rzeczywistych;
- 2) przeprowadza proste dowody dotyczące podzielności liczb całkowitych i reszt z dzielenia nie trudniejsze niż:
  - a) dowód podzielności przez 24 iloczynu czterech kolejnych liczb naturalnych,
  - b) dowód własności: jeśli liczba przy dzieleniu przez 5 daje resztę 3, to jej trzecia potęga przy dzieleniu przez 5 daje resztę 2;
- 3) stosuje własności pierwiastków dowolnego stopnia, w tym pierwiastków stopnia nieparzystego z liczb ujemnych;
- 4) stosuje związek pierwiastkowania z potęgowaniem oraz prawa działań na potęgach i pierwiastkach;
- 5) stosuje własności monotoniczności potęgowania, w szczególności własności: $x < y$ oraz $a > 1$, to $a^x < a^y$, zaś gdy $x < y$ i $0 < a < 1$, to $a^x > a^y$;
- 6) posługuje się pojęciem przedziału liczbowego, zaznacza przedziały na osi liczbowej;
- 7) stosuje interpretację geometryczną i algebraiczną wartości bezwzględnej, rozwiązuje równania i nierówności typu:
 $|x + 4| = 5$, $|x - 2| < 3$, $|x + 3| \geq 4$;
- 8) wykorzystuje własności potęgowania i pierwiastkowania w sytuacjach praktycznych, w tym do obliczania procentów składanych, zysków z lokat i kosztów kredytów;
- 9) stosuje związek logarytmowania z potęgowaniem, posługuje się wzorami na logarytm iloczynu, logarytm ilorazu i logarytm potęgi.

2. Wyrażenia algebraiczne

Kandydat:

- 1) stosuje wzory skróconego mnożenia na:
 $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^3 - b^3$, $a^n - b^n$;
- 2) dodaje, odejmuje i mnoży wielomiany jednej i wielu zmiennych;
- 3) wyłącza poza nawias jednomian z sumy algebraicznej;
- 4) rozkłada wielomiany na czynniki metodą wyłączania wspólnego czynnika przed nawias oraz metodą grupowania wyrazów, w przypadkach nie trudniejszych niż:
$$\text{rozkład wielomianu } W(x) = 2x^3 - \sqrt{3}x^2 + 4x - 2\sqrt{3}$$
- 5) znajduje pierwiastki całkowite wielomianu o współczynnikach całkowitych;
- 6) dzieli wielomian jednej zmiennej $W(x)$ przez dwumian postaci $x - a$;

- 7) mnoży i dzieli wyrażenia wymierne;
- 8) dodaje i odejmuje wyrażenia wymierne, w przypadkach nie trudniejszych niż:

$$\frac{1}{x+1} - \frac{1}{x}, \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3}, \frac{x+1}{x+2} + \frac{x-1}{x+2}.$$

3. Równania i nierówności

Kandydat:

- 1) przekształca równania i nierówności w sposób równoważny;
- 2) interpretuje równania i nierówności sprzeczne oraz tożsamościowe;
- 3) rozwiązuje nierówności liniowe z jedną niewiadomą;
- 4) rozwiązuje równania i nierówności kwadratowe;
- 5) rozwiązuje równania wielomianowe, które dają się doprowadzić do równania kwadratowego, w szczególności równania dwukwadratowe;
- 6) rozwiązuje równania wielomianowe postaci $W(x) = 0$ dla wielomianów doprowadzonych do postaci iloczynowej lub takich, które dają się doprowadzić do postaci iloczynowej metodą wyłączania wspólnego czynnika przed nawias lub metodą grupowania;
- 7) rozwiązuje równania wymierne postaci $\frac{V(x)}{W(x)} = 0$, gdzie wielomiany $V(x)$ i $W(x)$ są zapisane w postaci iloczynowej.

4. Układy równań

Kandydat:

- 1) rozwiązuje układy równań liniowych z dwiema niewiadomymi, podaje interpretację geometryczną układów oznaczonych, nieoznaczonych i sprzecznych;
- 2) stosuje układy równań do rozwiązywania zadań tekstowych;
- 3) rozwiązuje metodą podstawiania układy równań, z których jedno jest liniowe, a drugie kwadratowe, postaci:

$$\begin{cases} ax + by = e \\ x^2 + y^2 + cx + dy = f \end{cases} \quad \text{lub} \quad \begin{cases} ax + by = e \\ y = cx^2 + dx + f \end{cases}$$

5. Funkcje

Kandydat:

- 1) określa funkcję jako jednoznaczne przyporządkowanie za pomocą opisu słownego, tabeli, wykresu, wzoru (także różnymi wzorami na różnych przedziałach);
- 2) oblicza wartość funkcji zadanej wzorem algebraicznym;
- 3) odczytuje i interpretuje wartości funkcji określonych za pomocą tabel, wykresów, wzorów itp., również w sytuacjach wielokrotnego użycia tego samego źródła informacji lub kilku źródeł jednocześnie;
- 4) odczytuje z wykresu funkcji: dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe, przedziały monotoniczności, przedziały, w których funkcja przyjmuje wartości większe (nie mniejsze) lub mniejsze (nie większe) od danej liczby, największe i najmniejsze wartości funkcji (o ile istnieją) w danym przedziale domkniętym oraz argumenty, dla których wartości największe i najmniejsze są przez funkcję przyjmowane;
- 5) interpretuje współczynniki występujące we wzorze funkcji liniowej;
- 6) wyznacza wzór funkcji liniowej na podstawie informacji o jej wykresie lub o jej własnościach;
- 7) szkicuje wykres funkcji kwadratowej zadanej wzorem;
- 8) interpretuje współczynniki występujące we wzorze funkcji kwadratowej w postaci ogólnej, kanonicznej i iloczynowej (jeśli istnieje);

- 9) wyznacza wzór funkcji kwadratowej na podstawie informacji o tej funkcji lub o jej wykresie;
- 10) wyznacza największą i najmniejszą wartość funkcji kwadratowej w przedziale domkniętym;
- 11) wykorzystuje własności funkcji liniowej i kwadratowej do interpretacji zagadnień geometrycznych, fizycznych itp., także osadzonych w kontekście praktycznym;
- 12) na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ szkicuje wykresy funkcji $y = f(x - a)$, $y = f(x) + b$, $y = -f(x)$, $y = f(-x)$;
- 13) posługuje się funkcją $f(x) = \frac{a}{x}$, w tym jej wykresem, do opisu i interpretacji zagadnień związanych z wielkościami odwrotnie proporcjonalnymi, również w zastosowaniach praktycznych;
- 14) posługuje się funkcjami wykładniczą i logarytmiczną, w tym ich wykresami, do opisu i interpretacji zagadnień związanych z zastosowaniami praktycznymi.

6. Ciągi

Kandydat:

- 1) oblicza wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym;
- 2) oblicza początkowe wyrazy ciągów określonych rekurencyjnie, jak w przykładach:

a)

$$\begin{cases} a_1 = 0,001 \\ a_{n+1} = a_n + \frac{1}{2}a_n(1 - a_n) \end{cases}$$

b)

$$\begin{cases} a_1 = 1 \\ a_2 = 1 \\ a_{n+2} = a_{n+1} + a_n \end{cases}$$

- 3) w prostych przypadkach bada, czy ciąg jest rosnący, czy malejący;
- 4) sprawdza, czy dany ciąg jest arytmetyczny lub geometryczny;
- 5) stosuje wzór na n-ty wyraz i na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego;
- 6) stosuje wzór na n-ty wyraz i na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego;
- 7) wykorzystuje własności ciągów, w tym arytmetycznych i geometrycznych, do rozwiązywania zadań, również osadzonych w kontekście praktycznym.

7. Trygonometria

Kandydat:

- 1) wykorzystuje definicje funkcji: sinus, cosinus i tangens dla kątów od 0° do 180° , w szczególności wyznacza wartości funkcji trygonometrycznych dla kątów 30° , 45° , 60° ;
- 2) znajduje przybliżone wartości funkcji trygonometrycznych, korzystając z tablic lub kalkulatora;
- 3) znajduje za pomocą tablic lub kalkulatora przybliżoną wartość kąta, jeśli dana jest wartość funkcji trygonometrycznej;
- 4) korzysta ze wzorów $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$, $\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$;
- 5) stosuje twierdzenia sinusów i cosinusów oraz wzór na pole trójkąta $P = \frac{1}{2} \cdot a \cdot b \cdot \sin(\gamma)$;
- 6) oblicza kąty trójkąta i długości jego boków przy odpowiednich danych (rozwiązuje trójkąty).

8. Planimetria

Kandydat:

- 1) wyznacza promienie i średnice okręgów, długości cięciw okręgów oraz odcinków stycznych, w tym z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa;
- 2) rozpoznaje trójkąty ostrokątne, prostokątne i rozwartokątne przy danych długościach boków (m.in. stosuje twierdzenie odwrotne do twierdzenia Pitagorasa i twierdzenie cosinusów); stosuje twierdzenie: w trójkącie naprzeciw większego kąta wewnętrznego leży dłuższy bok;
- 3) rozpoznaje wielokąty foremne i korzysta z ich podstawowych własności;
- 4) korzysta z własności kątów i przekątnych w prostokątach, równoległobokach, rombach i trapezach;
- 5) stosuje własności kątów wpisanych i środkowych;
- 6) stosuje wzory na pole wycinka koła i długość łuku okręgu;
- 7) stosuje twierdzenia: Talesa, odwrotne do twierdzenia Talesa, o dwusiecznej kąta oraz o kącie między styczną a cięciwą;
- 8) korzysta z cech podobieństwa trójkątów;
- 9) wykorzystuje zależności między obwodami oraz między polami figur podobnych;
- 10) wskazuje podstawowe punkty szczególne w trójkącie: środek okręgu wpisanego w trójkąt, środek okręgu opisanego na trójkącie, ortocentrum, środek ciężkości oraz korzysta z ich własności;
- 11) stosuje funkcje trygonometryczne do wyznaczania długości odcinków w figurach płaskich oraz obliczania pól figur;
- 12) przeprowadza dowody geometryczne.

9. Geometria analityczna na płaszczyźnie kartezjańskiej

Kandydat:

- 1) rozpoznaje wzajemne położenie prostych na płaszczyźnie na podstawie ich równań, w tym znajduje wspólny punkt dwóch prostych, jeśli taki istnieje;
- 2) posługuje się równaniami prostych na płaszczyźnie, w postaci kierunkowej i ogólnej, w tym wyznacza równanie prostej o zadanych własnościach (takich jak na przykład przechodzenie przez dwa dane punkty, znany współczynnik kierunkowy, równoległość lub prostota do innej prostej, styczność do okręgu);
- 3) oblicza odległość dwóch punktów w układzie współrzędnych;
- 4) posługuje się równaniem okręgu $(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$;
- 5) oblicza odległość punktu od prostej;
- 6) znajduje punkty wspólne prostej i okręgu oraz prostej i paraboli będącej wykresem funkcji kwadratowej;
- 7) wyznacza obrazy okręgów i wielokątów w symetriach osiowych względem osi układu współrzędnych, symetrii środkowej (o środku w początku układu współrzędnych).

10. Stereometria

Kandydat:

- 1) rozpoznaje wzajemne położenie prostych w przestrzeni, w szczególności proste prostopadłe nieprzecinające się;
- 2) posługuje się pojęciem kąta między prostą a płaszczyzną oraz pojęciem kąta dwuściennego między półpłaszczyznami;
- 3) rozpoznaje w graniastopach i ostrosłupach kąty między odcinkami (np. krawędziami, krawędziami i przekątnymi) oraz kąty między ścianami, oblicza miary tych kątów;

- 4) rozpoznaje w walcach i w stożkach kąt między odcinkami oraz kąt między odcinkami i płaszczyznami (np. kąt rozwarcia stożka, kąt między tworzącą a podstawą), oblicza miary tych kątów;
- 5) określa, jaką figurą jest dany przekrój prostopadłościanu płaszczyzną;
- 6) oblicza objętości i pola powierzchni graniastopupów, ostrostopupów, walca, stożka i kuli, również z wykorzystaniem trygonometrii i poznanych twierdzeń;
- 7) wykorzystuje zależność między objętościami brył podobnych.

12. Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka. Zakres podstawowy.

Kandydat:

- 1) oblicza prawdopodobieństwo w modelu klasycznym;
- 2) stosuje skalę centylową;
- 3) oblicza średnią arytmetyczną i średnią ważoną, znajduje medianę i dominantę;
- 4) oblicza odchylenie standardowe zestawu danych (także w przypadku danych odpowiednio pogrupowanych), interpretuje ten parametr dla danych empirycznych;
- 5) oblicza wartość oczekiwaną, np. przy ustalaniu wysokości wygranej w prostych grach losowych i loteriach.

13. Optymalizacja i rachunek różniczkowy

Kandydat rozwiązuje zadania optymalizacyjne w sytuacjach dających się opisać funkcją kwadratową.

Przygotowania do egzaminu wstępnego należy prowadzić zgodnie ze wskazanymi tematami ze szczegółowego zakresu egzaminu wstępnego z matematyki. Dodatkowe materiały nie pokrywają całego zakresu.

Polecane materiały:

Wersja polska: Rekomendowane materiały, książki i linki:

1. Kiełbasa, A., & Łukasiewicz, P. (2025). *Matura z matematyki 2025. Poziom podstawowy i rozszerzony* (Tomy 1–2). Wydawnictwo 2000.
2. Konstantynowicz, A., Konstantynowicz, A., & Pająk, M. (2025). *Arkusze maturalne. Matura 2025. Matematyka. Zakres podstawowy*. Wydawnictwo Operon.
3. Konstantynowicz, A., Konstantynowicz, A., & Pająk, M. (2025). *Zadania maturalne z odpowiedziami. Matura 2025. Matematyka. Zakres podstawowy*. Repetytorium. Wydawnictwo Operon.
4. Konstantynowicz, A., Konstantynowicz, A., & Pająk, M. (2025). *Teoria do matury. Matura 2025. Matematyka. Zakres podstawowy*. Vademecum. Wydawnictwo Operon.
5. Lech, J., Popiołek, A., & Radziejewicz, J. (2023). *Nowa matura z matematyki. Repetytorium. Zakres podstawowy*. Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe (GWO).
6. Popiołek, A., Radziejewicz, J., & Wojaczek, A. (2025). *Nowa matura z matematyki. Arkusze maturalne. Zakres podstawowy i rozszerzony. Wersja 1 (Podstawa programowa 2024)*. Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe (GWO).
7. Praca zbiorowa. (2022). *Matematyka Matura. Repetytorium i arkusze. Zakres podstawowy*, Wydawnictwo WSiP
8. Janowicz, J. (2024). *Nowa Matura. Matematyka. Arkusze maturalne. Zakres podstawowy. Matura 2025*, Praca zbiorowa, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne

9. Janowicz, J. (2024). *NOWA Teraz matura 2024/2025. Matematyka. Vademecum. Poziom podstawowy*. Wydawnictwo Nowa Era
10. [Egzamin maturalny w Formule 2023 – CKE](#)
11. <https://cke.gov.pl/egzamin-maturalny/egzamin-maturalny-w-formule-2023/arkusze/>

Wersja angielska: Sugerowana literatura w języku angielskim znajduje się w dokumencie:

1. Lang, S. (1988). *Basic Mathematics* (1st ed.). Springer New York.
https://ia600307.us.archive.org/24/items/basic-mathematics-serge-lang_20240418/Basic%20Mathematics%20-%20Serge%20Lang.pdf
2. Appleton, M., Capewell, D., Hubby, D., Kranat, J., Fowler, G., Mullarkey, P., Pate, K., & Nicholson, J. (2015). *Edexcel GCSE Maths Higher Student Book*. Oxford University Press.
3. Parsons, R. (2020). *GCSE Maths Edexcel Higher – Complete Revision & Practice*. CGP Books
4. Coordination Group Publications Ltd (CGP). (2014). *Mathematics KS3 Bk 1*.
5. Missing topics for example at <https://www.khanacademy.org/math>.

Szczegółowy zakres egzaminu wstępnego z historii świata w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026

Szczegółowy zakres tematyczny egzaminu wstępnego z historii świata, obowiązującego w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się od roku akademickiego 2025/2026, obejmuje następujące obszary wiedzy oraz umiejętności:

1. Prehistoria i początek cywilizacji

1) Początki ludzkości:

- a) Opis ewolucji człowieka od hominidów do homo sapiens.
- b) Życie w epoce kamienia: zbieractwo, łowiectwo i wynalezienie narzędzi.
- c) Rozwój języka i komunikacji jako fundamentu społeczeństwa.

2) Rewolucja neolityczna:

- a) Przejście od koczowniczego trybu życia do rolnictwa i osiadłości.
- b) Powstanie pierwszych osad i wspólnot rolniczych.
- c) Znaczenie rzek takich jak Nil, Tygrys i Eufrat w rozwoju pierwszych cywilizacji.

2. Starożytność

1) Pierwsze cywilizacje:

- a) Mezopotamia: rozwój pisma klinowego, prawa Hammurabiego.
- b) Egipt: budowa piramid, religia i struktura społeczna.
- c) Indie: kultura doliny Indusu, początki hinduizmu i buddyzmu.
- d) Chiny: dynastie Shang i Zhou, powstanie konfucjanizmu i taoizmu.

2) Grecja i Rzym:

- a) Kultura grecka: filozofia (Sokrates, Platon, Arystoteles), demokracja ateńska, igrzyska olimpijskie.
- b) Ekspansja Rzymu: republika, cesarstwo, prawo rzymskie.
- c) Upadek Cesarstwa Rzymskiego: przyczyny i konsekwencje.

3. Średniowiecze

1) Feudalizm:

- a) Struktura społeczna: podział na rycerstwo, chłopów i duchowieństwo.
- b) Rola zamków i miast w średniowiecznej Europie.

2) Religia:

- a) Dominacja Kościoła katolickiego i jego wpływ na życie codzienne.
- b) Powstanie islamu: życie Mahometa, Koran, ekspansja kalifatów.

3) Krucjaty:

- a) Wyprawy krzyżowe i ich wpływ na relacje między światem chrześcijańskim a muzułmańskim.

4) Kultura i nauka:

- a) Rozwój sztuki romańskiej i gotyckiej.
- b) Ograniczenia średniowiecznej nauki i renesans karoliński.

4. Renesans i odkrycia geograficzne

1) Odrodzenie kultury antycznej:

- a) Humanizm, sztuka renesansowa (Leonardo da Vinci, Michał Anioł).
- b) Rozwój nauki: Kopernik, Galileusz.

2) Wielkie odkrycia:

- a) Podróże Kolumba, Vasco da Gama, Magellana.
- b) Kolonizacja Nowego Świata, handel przyprawami i złotem.
- c) Konsekwencje dla rdzennych ludów i rozwój handlu niewolnikami.

3) Reformacja:

- a) Działalność Marcina Lutra i powstanie protestantyzmu.
- b) Sobór Trydencki i kontrreformacja.

5. Epoka nowożytna

1) Oświecenie:

- a) Rozwój myśli filozoficznej: Rousseau, Voltaire, Locke.
- b) Idee praw człowieka i umowy społecznej.

2) Rewolucje:

- a) Amerykańska wojna o niepodległość.
- b) Rewolucja Francuska: równość, wolność, braterstwo.

3) Rewolucja przemysłowa:

- a) Powstanie fabryk, rozwój technologii.
- b) Urbanizacja i zmiany społeczne.

6. XIX i XX wiek

1) Imperializm:

- a) Kolonizacja Afryki i Azji przez potęgi europejskie.
- b) Powstanie idei narodowych i ruchów niepodległościowych.

2) Wojny światowe:

- a) I wojna światowa: przyczyny, przebieg i skutki.
- b) II wojna światowa: totalitaryzmy, Holokaust, wynalezienie broni atomowej.

3) Zimna wojna:

- a) Konflikt między USA a ZSRR.
- b) Wyścig zbrojeń i eksploracja kosmosu.

7. Współczesność

1) Globalizacja:

- a) Rozwój technologii, internetu, międzynarodowych organizacji.
- b) Problemy współczesnego świata: zmiany klimatyczne, migracje, konflikty zbrojne.

2) Perspektywa na przyszłość:

- a) Znaczenie historii w kształtowaniu teraźniejszości.

Przygotowania do egzaminu wstępnego należy prowadzić zgodnie ze wskazanymi tematami ze szczegółowego zakresu egzaminu wstępnego z historii świata. Dodatkowe materiały nie pokrywają całego zakresu.

Polecane materiały:

1. Gombrich, E.H. (2017). *Krótką historia świata*. Tłumaczenie: B. Ostrowska. Dom Wydawniczy Rebis
2. Gombrich, E.H. (2016). *A little history of the world*. Translated by C. Mustill. Yale University Press
[Wersja online 1: <https://archive.org/details/gombrich-a-little-history-of-the-world>]
[Wersja online 2 (PDF): <https://example.com/gombrich-little-history.pdf>]